

[Steen Folke]

afspænding – tværtimod. Regeringens lovforslag er jo en lille dansk skærv til oprustningen, ganske vist ikke de 3 pct.s årlig forøgelse af militæruddgifterne, som USA har forsøgt at presse igennem, men dog en forøgelse år for år af udgifterne til militære formål, samtidig med at der skæres ned på udgifterne til det sociale og det uddannelsesmæssige område, ligesom man fraviger socialdemokratiets egen højtideligt vedtagne politik, der som bekendt gik ud på en såkaldt nulløsning. VS finder det ikke bare meningsløst, men direkte skadeligt at bruge 9 mia kr. om året til det danske NATO-militær. Tvært imod at bidrage til øget sikkerhed skaber det sammen med det øvrige NATO-militær og med Warszawa-pagtmilitæret på den anden side øget usikkerhed. Så meget om det generelle.

Det fremgår heraf, at VS vil gå imod lovforslag nr. L 67, L 68 og L 69, men i øvrigt skal jeg holde mig til at kommentere nr. L 67, som er langt det væsentligste af forslagene.

Forslaget er en udmøntning af forsvarsforliget indgået sidste år mellem socialdemokratiet og de fleste borgerlige partier, og derfor kan man roligt betragte folketingets forhandlinger om sagen som en ren teaterforestilling, den sag er jo afgjort i korridorerne. De øvrige partier, som ikke var inviteret til disse forhandlinger – det forstår jeg godt for VS' vedkommende, lad mig understrege det – er unægtelig lidt til grin, når vi skal stå og lade, som om vi reelt behandler disse forslag, som allerede er vedtaget. I øvrigt er det karakteristisk for den måde, hele dette område forvaltes på. Folketinget er reelt sat ud af spillet i disse sager.

Den udemokratiske måde, dette område håndteres på, har selvfølgelig også sine omkostninger for magthaverne. Det er måske baggrunden for, at man i bemærkningerne forsikrer, at man i fremtiden i højere grad vil orientere folketingets forsvarsudvalg. Til gengæld er det nye forslag i langt højere grad end de tidligere en bemyndigelseslov, og det er bestemt ikke betryggende.

Af lovforslagets enkeltbestemmelser er der to, jeg vil kommentere.

Den ene er § 2, stk. 5. I den tidligere lov krævede det en bemyndigelse fra forsvarsministeren, før forsvarschefen kunne overdrage den operative ledelse til chefen for de operative styrker. Nu skal han kunne gøre det på

egen hånd uden at spørge den politisk ansvarlige. Det lyder ikke særlig rart, og jeg vil gerne spørge ministeren, hvorfor man foreslår denne ændring.

Dernæst vil jeg anholde § 5, stk. 1, nr. 1, der præciserer, at man skal kunne krænke post-, telegram-, telex- og telefonhemmeligheden uden retskendelse. Det er VS stærkt imod, ligesom vi i det hele taget vender os imod den udhuling af demokratiske rettigheder, der foregår i disse år. Det er et punkt, vi ligesom det foregående punkt vil bore videre i under udvalgsarbejdet, men jeg vil gerne allerede nu spørge ministeren, hvad det er for »andre ekstraordinære forhold«, altså andre end krig, hvor den grundlovssikrede beskyttelse af brev- og telefonhemmeligheden skal kunne sættes ud af kraft.

Det i særklasse vigtigste spørgsmål i forbindelse med det indgåede forsvarsforlig og dette lovforslag optræder imidlertid kun i lovforslagets bemærkninger. Det er spørgsmålet om udenlandske tropper eller forstærkninger, som det så smukt hedder – det er dog et stort spørgsmål, hvem det er, der skal hjælpe og forstærke hvem. Det er stadig uklart, hvad det er for forstærkninger, ministeren har i godteposen til os. Er det amerikanske læderhalse, der har tjent deres sporer i Vietnam? Eller er det engelske elitetropper, der har øvet sig på at nedkæmpe civile uroligheder i Nordirland? Vi ved det stadig ikke og kan kun holde os til spekulationer i pressen, ikke mindst i Politiken.

Et vigtigt spørgsmål er, om der skal oprettes depoter, herunder depoter til tungt materiel, i forbindelse med NATO-forstærkningsplanerne. I hr. Knud Damgaards tale kunne man ane, at planerne om at oprette depoter til tungt materiel reelt er droppet, bl.a. på grund af den udbredte folkelige modstand, men det vil jeg bede forsvarsministeren om at bekræfte.

Med hensyn til forstærkningsproblematikken er det i øvrigt fatalt, at regeringen allerede for flere år siden og uden om folketinget indgik aftalen om modtagelse af op til 120 krigsfly fra USA og allerede er i fuld gang med at indrette depoter med ammunition og andre fornødenheder til de amerikanske tropper. VS mener, at hele ændringen i forstærknings- og depotpolitikken, ikke mindst at de amerikanske fly skal kunne ankomme allerede i fredstid, medfører, at Danmark i